

Parlament České republiky
Kancelář Poslanecké sněmovny

Parlamentní institut

**PROJEDNÁVÁNÍ KONTROLNÍCH ZPRÁV NEJVYŠŠÍCH
KONTROLNÍCH INSTITUCÍ V PARLAMENTECH
VYBRANÝCH ZEMÍ EVROPSKÉ UNIE**

Informační podklad: č. 1.157

Ing. Michal Částek
Listopad-prosinec 2004

OBSAH

OBSAH.....	2
ÚVOD - ÚLOHA NEJVYŠŠÍCH KONTROLNÍCH INSTITUCÍ	3
1. NĚMECKO.....	3
1.1. SPOLKOVÝ ÚČETNÍ DVŮR (BUNDESRECHNUNGSHOF).....	3
1.2. PROJEDNÁVÁNÍ VE SPOLKOVÉM PARLAMENTU	4
2. NIZOZEMSKO.....	5
2.1. POSTAVENÍ DVORA AUDITORŮ	5
2.2. PROJEDNÁVÁNÍ V DOLNÍ KOMOŘE GENERÁLNÍCH STAVŮ.....	5
3. FINSKO	6
3.1. STÁTNI AUDITOŘI PARLAMENTU.....	6
3.2. STÁTNI AUDITORSKÝ ÚŘAD.....	6
4. ŠVÉDSKO.....	7
4.1. POSTAVENÍ RIKSREVISIONEN A JEHO PORADNÍHO VÝBORU	7
4.2. PROJEDNÁVÁNÍ KONTROLNÍCH ZPRÁV V <i>RIKSDAGU</i>	8
5. SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ.....	8
5.1. POSTAVENÍ KONTROLORA A GENERÁLNÍHO AUDITORA	8
5.2. PROJEDNÁVÁNÍ ZPRÁV V DOLNÍ SNĚMOVNĚ.....	8
6. POLSKO.....	9
6.1. NEJVYŠŠÍ KONTROLNÍ KOMORA - NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI	9
6.2. PROJEDNÁVÁNÍ ZPRÁV V SEJMU	10
7. SLOVINSKO.....	10
7.1. DVŮR AUDITORŮ - RAČUNSKO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE	10
7.2. PROJEDNÁVÁNÍ AUDITU V PARLAMENTU	10
8. PORTUGALSKO.....	11
8.1. POSTAVENÍ ÚČETNÍHO DVORA (TRIBUNAL DE CONTAS).....	11
8.2. ZPRÁVY ÚČETNÍHO DVORA V PARLAMENTU	11
ZÁVĚREM	12
LITERATURA	13

ÚVOD - ÚLOHA NEJVYŠŠÍCH KONTROLNÍCH INSTITUCÍ

V Evropě v současné době neexistuje jednotný model či systém vnější finanční kontroly, je tedy věcí jednotlivých členských států, jak danou oblast upraví. Úkolem nezávislých nejvyšších kontrolních institucí je informovat veřejnost a parlamenty těchto zemí o tom jak státní orgány, instituce či veřejnoprávní a soukromoprávní subjekty hospodaří s veřejnými prostředky. Národní kontrolní instituce mají splňovat základní předpoklady, které jsou pro jejich efektivní a objektivní fungování nezbytné. Tato pravidla byla přijata na zasedání Mezinárodní organizace nejvyšších kontrolních institucí (INTOSAI) v Limě v roce 1977. Lidská deklarace vymezila základní požadavky na úpravu postavení a nezávislosti kontrolních institucí, na jejich vztahy s parlamenty, vládami a dalšími orgány státní správy a na oprávnění vydávat zprávy o svých kontrolních nálezech. Zásady Lidské deklarace byly rozpracovány do Auditních standardů INTOSAI. Tyto standardy jsou i přesto, že nemají právní povahu a jedná se o pouhá doporučení, v demokratických státech respektovány. Následující část se věnuje úloze nejvyšších kontrolních institucí ve vybraných zemích EU a proceduře projednávání zpráv kontrolních institucí v jednotlivých parlamentech.

1. NĚMECKO

1.1. Spolkový účetní dvůr (*Bundesrechnungshof*)

Spolkový účetní dvůr (*Bundesrechnungshof*) byl založen v roce 1949 a jeho postavení upravuje spolková ústava (*Grundgesetz, Art. 114*) a zákon o Spolkovém účetním dvoru z roku 1985 (*Bundesrechnungshofgesetz - BRHG vom 11. Juli 1985*). Spolkový účetní dvůr (SÚD) připravuje návrh vlastního rozpočtu, který projednává se Spolkovým ministerstvem financí a poté jej předkládá ke schválení spolkovému parlamentu.

Spolkový účetní dvůr na základě čl. 114 odst. 2 Ústavy SRN přezkoumává státní závěrečný účet a celé finanční hospodaření spolkové vlády, včetně zvláštních majetkových fondů. Rovněž kontroluje soukromoprávní podniky, v nichž má majetkovou účast, obchodní a průmyslová družstva, jichž je spolková vláda členem. Kontroluje i soukromoprávní subjekty, které dostávají dotace z federálního rozpočtu a jsou řízeny spolkovou vládou nebo subjektem jím jmenovaným. Spolkový účetní dvůr při své kontrole prověřuje, zda veřejné prostředky byly využity hospodárně, efektivně a účinně. Spolkový účetní dvůr podává každoročně zprávu s připomínkami Spolkové vládě, Spolkovému sněmu a Spolkové radě. SÚD může navíc

předkládat spolkovému parlamentu zvláštní zprávy, ve kterých naznačí odpovědnost určitého státního úředníka či orgánu za nehospodárné nakládání s veřejnými prostředky.

1.2 Projednávání ve spolkovém parlamentu

Ve Spolkové radě (*Bundesrat*) jsou připomínky SÚD postoupeny Finančnímu výboru (*Finanzausschuss*), který je předkládá finančním resortům v jednotlivých spolkových zemích. Získané vyjádření dotyčných resortů spolkových zemí jsou poté projednávány ve Finančním výboru Spolkové rady. Na základě těchto jednání Finanční výbor doporučí plénu Spolkové rady, zda schválit činnost vlády v oblasti hospodaření s veřejnými prostředky či nikoliv.

Ve Spolkovém sněmu (*Bundestag*) zprávy Spolkového účetního dvora a jeho připomínky k hospodářskému a rozpočtovému řízení země projednává za účasti zástupce SÚD a zástupců dotyčného spolkového ministerstva Podvýbor pro účetní kontrolu (*Rechnungsprüfungsausschuss*), který je podvýborem Rozpočtového výboru (*Haushaltsausschuss*).

Podvýbor přijímá usnesení k téměř každému projednávanému případu, který SÚD předkládá. Tato doporučující stanoviska Podvýboru jsou shrnuta do zprávy pro Rozpočtový výbor, který ji poté předkládá Spolkovému sněmu. Zpráva a doporučující stanoviska Podvýboru slouží jako poradní podklady během schvalovacího postupu v parlamentu. Spolkový sněm a Spolková rada rozhoduje o „uvolnění vlády“ – schválení hospodářské činnosti vlády (*Entlastung der Bundesregierung*). Dotyčné ministerstvo či jiný spolkový orgán má brát na zřetel závěry přijaté parlamentem. Nápravné prostředky jsou však plně v kompetenci vedení příslušné instituce. Každoročně předkládá SÚD spolkovému parlamentu výroční zprávu, která hraje důležitou úlohu při rozhodování parlamentu, zda schválí státní závěrečný účet předložený vládou.

2. NIZOZEMSKO

2.1 Postavení Dvora auditorů

Pravomoci nizozemského Dvora auditorů (*Algemene Rekenkamer*) jsou vymezeny v Ústavě Nizozemského království (čl. 76-78) a v zákoně č. 413 z roku 2002 o regulaci řízení vládních financí. Dvůr auditorů předkládá Druhé komoře parlamentu-Generálních stavů (*Tweede Kamer der Staten Generaal*) dva druhy zpráv: pravidelnou výroční auditorskou zprávu a průběžné audity během roku. Pravidelné výroční auditorské zprávy jsou prezentovány parlamentu vždy třetí středu v květnu a týkají se předchozího rozpočtového roku. Ve svých zprávách Dvůr auditorů představuje výsledky kontroly výdajů všech ministerstev. Kromě toho Dvůr auditorů předkládá také zprávy o finančním řízení každého jednotlivého ministerstva o plnění národního rozpočtu. Ve svých zprávách Dvůr prezentuje pouhá fakta a údaje zjištěné během kontroly, zřídka zprávy obsahují závěry o účincích vládní politiky a doporučení vedoucí k nápravě nedostatků. Pravidelné audity jsou diskutovány stálými výbory dotyčných ministerstev v kombinaci s výroční finanční zprávou daného ministerstva.

2.2. Projednávání v Dolní komoře Generálních stavů

Průběžné zprávy prezentuje Dvůr auditorů parlamentu během roku. Dvůr auditorů připravuje roční program auditů, ve kterém si naplánuje, která ministerstva a které jejich oblasti podstoupí účetní kontrolu. Oficiálně se parlament nepodílí na výběru a plánování těchto auditů, může však podat nezávazné návrhy na kontrolu. Kromě toho může parlament (tak i kabinet) požádat Dvůr auditorů o provedení specifické kontroly. Vzhledem ke své nezávislosti není NDA zavázán provádět vyžadované kontroly.

Výsledky kontroly jsou prezentovány ve zprávě Druhé komoře parlamentu. Zprávu prezentuje zástupce NDA na zasedání Výboru pro veřejné výdaje Druhé komory nizozemského parlamentu a jednomu nebo více stálých výborů. Po přednesení zprávy Výbor pro veřejné výdaje společně s dalšími zainteresovanými výbory rozhodne, jak se bude dále se zprávou nakládat. Hlavním výsledkem auditorských zpráv jsou doporučení NDA a parlamentních výborů. Doporučení jsou předána jednotlivým ministerstvům a státním orgánům předtím, než je zpráva formálně prezentována parlamentu. V případě, že ministr

dotyčného resortu nechce vzít doporučení na zřetel a řídit se jimi, může být zpráva subjektem parlamentní debaty.

3. FINSKO

Ve Finsku kontrolu veřejných financí provádí Státní auditoři parlamentu (*Valtiontilintarkastajat*) a Státní účetní úřad (*Valtiontalouden tarkastusvirasto*). Podle článku 90 odst. 1 finské ústavy Parlament Finska (*Eduskunta*) volí pět poslanců, kteří po volební období zastávají funkce státních auditorů parlamentu. Na základě článku 90 odst. 2 Ústavy je ustaven nezávislý Státní auditorský úřad, který spolupracuje s parlamentem v oblasti kontroly státního rozpočtu a hospodaření s veřejnými prostředky.

3.1 Státní auditoři Parlamentu

Parlamentní auditoři dohlíží na legalitu a korektnost vládního hospodaření s veřejnými prostředky a na dodržování příjmů a výdajů státního rozpočtu. Parlamentní auditoři však nemají oprávnění provádět aktuální kontrolu, mají právo dohlížet na poskytování a využívání veřejné pomoci, státních půjček a státních garancí poskytovaných z rozpočtových zdrojů či z mimorozpočtových fondů. Parlamentní auditoři mají také oprávnění dohlížet na osvobození, snižování a odkládání splácení daní a jiných poplatků státu u dotyčných subjektů a mohou také přezkoumávat finance a činnost příjemců veřejné pomoci, to se však nevztahuje na soukromoprávní subjekty. Auditoři mají pravomoc dohlížet na hospodaření společností ve státním vlastnictví, na Vládní záruční fond, a na transfery plynoucí z fondů Evropských společenství. Parlamentní auditoři nedohlíží na hospodaření samotného parlamentu, orgánů sociálního zabezpečení či Finské centrální banky. Tyto instituce mají své vlastní auditory.

Parlamentní auditoři předkládají parlamentu výroční zprávu, která obsahuje jejich stanoviska k oblastem, kterým se ve své kontrolní činnosti v průběhu roku věnovali.

3.2 Státní auditorský úřad

Státní auditorský úřad (SAÚ) je nezávislým a neutrálním odborným orgánem. Jeho úkolem je přezkoumávat legálnost a řádnost nakládání státu s veřejnými prostředky. SAÚ má vydávat spolehlivé informace o nakládání se státními financemi a soulad hospodaření se schváleným státním rozpočtem. Státní auditorský úřad má svojí kontrolní činností,

prověřováním využití státních fondů a nakládání se státním majetkem chránit zájmy občanů a daňových poplatníků. SAÚ má právo požadovat informace, které potřebuje k provádění svých úkolů. Státní úřady a soukromí podnikatelé musí SAÚ ihned nahlásit jakékoliv podezření na zneužívání veřejných prostředků. SAÚ předkládá zprávy o nesprávném využití prostředků dotyčným orgánu a dohlíží, zda tyto nedostatky jsou včas napraveny. SAÚ prezentuje parlamentu výroční zprávu na konci září každého roku.

Zprávy SAÚ a parlamentních auditorů jsou předkládány Finančnímu výboru parlamentu. Finanční výbor vyslyší odborníky a vede diskusi o zprávách kontrolních institucí a na závěr zpracovává podrobnou zprávu pro zasedání parlamentu. Zpráva Finančního výboru je projednávána na plenárním zasedání parlamentu v jednom čtení a po jejím schválení je předložena vládě. Na základě této zprávy může parlament vyzvat vládu, aby napravila zjištěné nedostatky.

4. ŠVÉDSKO

4.1 Postavení Riksrevisionen a jeho Poradního výboru

1. července 2003 byl ve Švédsku ustaven nový Národní kontrolní úřad (NKÚ) Švédska (*Riksrevisionen*). NKÚ má nezávislé postavení garantované Ústavou Švédského království a je důležitou součástí parlamentní kontroly exekutivy. Cílem Národního kontrolního úřadu Švédska je zajištění efektivního využití státních prostředků. Hlavní nálezy z uskutečněných auditů a z výročního auditu jsou zpracovány ze strany NKÚ do výroční zprávy, která je předložena vládě a Parlamentu Švédského království (*Riksdag*).

Švédský parlament jmenuje Poradní výbor Národního kontrolního úřadu, který se skládá z 22 členů (bývalých či současných poslanců parlamentu). Poradní výbor zpracovává nezávislé hodnocení vedoucí k tomu, zda mají být přijata politická rozhodnutí a kroky na základě výsledků závěrů a doporučení auditorů v jejich auditorských zprávách. Poradní výbor má navíc prioritní právo iniciativy vůči parlamentu a také rozhoduje o návrzích a stanoviscích, které budou parlamentu předloženy. Tyto iniciativy Poradního výboru vycházejí z pravidelných kontrolních zpráv, které vydává NKÚ. Poradní výbor také rozhoduje o rozpočtu pro NKÚ a schvaluje jeho výroční zprávy.

4.2 Projednávání kontrolních zpráv v *Riksdagu*

Zprávy NKÚ, o kterých má parlament přijmout rozhodnutí, jsou nejdříve předloženy na jeho zasedání a předány poslancům. Komora přidělí zprávy NKÚ jednomu ze šestnácti stálých výborů sněmovny. Výroční zpráva NKÚ je vždy postoupena Finančnímu výboru parlamentu. Dotyčný výbor zpracuje závěry ze svého projednávání auditu do zprávy, která je předložena plénu. Zpráva výboru obsahuje návrh rozhodnutí, které by měl parlament na svém zasedání přijmout k výroční zprávě NKÚ.

5. SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

5.1 Postavení kontrolora a generálního auditora

Statut Národního kontrolního úřadu (*National Audit Office*) je vymezen v Zákoně o národním auditu z roku 1983 a dává Úřadu nezávislost ve výběru oblasti veřejného sektoru, která má být subjektem kontroly. Úkolem NKÚ je na základě tohoto zákona napomáhat při činnosti kontrolorovi a generálnímu auditorovi (*Comptroller and Auditor General*). Kontrolor a generální auditor je jmenován panovníkem na základě návrhu Dolní sněmovny. Kontrolor a generální auditor je nezávislým na parlamentu a na vládě a může být odvolán panovníkem na žádost Dolní sněmovny.

5.2 Projednávání zpráv v Dolní sněmovně

Kontrolor a generální auditor vypracovává přibližně 60 zpráv ročně, které jsou předkládány Výboru pro veřejné účty (*The Committee of Public Accounts*) Dolní sněmovny. Kontrolor a generální auditor poskytuje tomuto Výboru podporu pro jeho práci, neboť výbor disponuje omezeným zaměstnaneckým aparátem. Výbor pro veřejné účty si vybírá okolo dvou třetin z těchto zpráv a tyto zprávy projednává na svém zasedání popřípadě zasílá pouze písemné dotazy vládním orgánům, kterých se zpráva dotýká. Výbor na základě předložených zpráv kontrolora a generálního auditora zpracovává vlastní zprávy pro plénum Dolní sněmovny.

Kontrolor a generální auditor ve svých zprávách sleduje hospodárnost, efektivnost a účinnost, se kterou vládní ministerstva a jejich orgány nakládají s jejich prostředky k dosažení sledovaných cílů. Do působnosti kontrolora a generálního auditora spadá kromě ministerstev i

téměř tři tisíce dalších institucí, které dostávají prostředky ze státního rozpočtu a které poskytují služby veřejnoprávní povahy.

Přibližně třikrát do roka obdrží Výbor od kontrolora a generálního auditora seznam zpráv, u kterých se předpokládá, že budou během následujících tří měsíců zpracovány. Kontrolor a generální auditor sleduje, jakým způsobem vláda zareagovala na poslední doporučení Výboru.

Návrh rozpočtu kontrolora a generálního auditora (včetně NKÚ) je projednáván nově ustavenou Komisí pro veřejné účty, která pracuje na základě pokynů Ministerstva financí a Výboru pro veřejné účty. Komise se skládá z devíti poslanců Dolní sněmovny, včetně předsedy Výboru pro veřejné účty a dohlíží na plnění rozpočtu kontrolora a generálního auditora.

6. POLSKO

6.1 Nejvyšší kontrolní komora - Najwyższa Izba Kontroli

Nejvyšší kontrolní komora Polska (*Najwyższa Izba Kontroli*) je podřízena dolní komoře parlamentu - Sejmu a pracuje nezávisle na exekutivní moci. Působnost a pravomoci Nejvyšší kontrolní komory jsou vymezeny v Ústavě Polska čl. 202 a v zákoně o Nejvyšší kontrolní komoře. Jejím úkolem je kontrola činnosti vládních orgánů, Národní banky Polska a státních právnických osob a ostatních státních orgánů. Nejvyšší kontrolní komora (NKK) kontroluje také činnost orgánů místní samosprávy, komunálních právnických osob a činnost hospodářských subjektů, které nakládají s komunálním majetkem nebo se státními zdroji. Prezident Nejvyšší kontrolní komory je jmenován Sejmem se souhlasem Senátu na období šesti let, jeho funkční období může být jednou prodlouženo. Na základě čl. 7 zákona z 23. prosince 1994 o Nejvyšším kontrolním úřadě má NKK zejména za úkol předkládat Sejmu:

- analýzu provádění státního rozpočtu a pravidel měnové politiky,
- stanovisko k dodržování rozpočtu ze strany vlády,
- vyjádření k výsledkům auditů, které byly nařízeny ze strany Sejmu nebo jeho orgány,
- vyjádření k výsledkům auditů zpracovaných na žádost prezidenta Polské republiky, premiéra nebo k jiným důležitým auditům.

6.2 Projednávání zpráv v Sejmu

Kontrolní zprávy předložené NKK předseda Sejmu předá Výboru státní kontroly Sejmu (*Komisja do Spraw Kontroli Państwowej*), popř. dalším příslušným parlamentním výborům. Výbor státní kontroly Sejmu disponuje pravomocemi, které mu umožňují nejenom analyzovat nálezy kontrolních zpráv ale také udávat možné směry v otázkách kontroly hospodaření státu. Výbor prezentuje svá stanoviska k plánům práce a k rozpočtu Nejvyšší kontrolní komory, připravuje pravidelné hodnocení činnosti NKK a analyzuje samotnou kontrolu a realizaci činností po kontrole. Výbor předává předsedovi Sejmu výsledky ohodnocení činnosti Komory. Zástupce NKK je povinen účastnit se zasedání Výboru, která souvisejí s jejich činností. Výbor může před svým zasedáním požádat prezidenta NKK o dodatečná stanoviska, materiály nebo vysvětlení ke kontrolám, která mají být na jeho zasedání projednávána. Zasedání parlamentního výboru není veřejné, novináři mohou být přítomni pouze tehdy, pokud dostanou souhlas od předsedy výboru. Zprávy Výboru jsou předkládány na zasedání Sejmu, který se o nich usnáší.

7. SLOVINSKO

7.1 Dvůr auditorů - Računsko Sodišče Republike Slovenije

Hlavní kontrolní institucí ve Slovinsku je Dvůr auditorů Republiky Slovinsko (*Računsko Sodišče Republike Slovenije*). Působnost a pravomoci Dvora auditorů jsou vymezeny v Ústavě Slovinska, čl. 150 a 151 a v Zákoně o Dvoře auditorů. Členové Dvora jsou jmenováni Národním shromážděním Slovinska na období 9 let. Kontrolní zprávy Dvora auditorů Republiky Slovinsko se v Parlamentu projednávají ve Výboru pro kontrolu rozpočtu a veřejných financí (*Komisija za nadzor proračuna in drugih javnih financ*) popřípadě i jiným parlamentním orgánů, které kontrolní zprávy projednávají.

7.2 Projednávání auditu v parlamentu

Výbor pro kontrolu rozpočtu a veřejných financí (dále výbor) projednává zprávu o kontrole finančního plnění státního rozpočtu, v ostatních případech si může sám rozhodnout, kterým zprávám Dvora se bude věnovat (přibližně 80% jich bývá zařazeno na program jednání Výboru). Zprávy se projednávají na zasedání výboru, na které jsou přizváni zástupci

Dvora auditorů a zástupci kontrolovaného orgánu. Zasedání výboru je veřejné, jsou přizváni i novináři. V případě, že kontrolovaná instituce spadá pod některé z ministerstev, zasedání se zúčastní i jeho kompetentní zástupce. Na zasedání výboru zástupci Dvora auditorů nejdříve prezentují své nálezy, zástupci kontrolovaného orgánu poté osvětlí, z jakého důvodu existují v jejich hospodaření nedostatky a jakým způsobem je zamýšlejí v budoucnu napravit. Debata se nadále odvíjí mezi členy parlamentního výboru a přizvanými zástupci státního orgánu. Na konci jednání výbor přijme závěry, ve kterých vyzve dotyčný státní orgán, aby přijal vhodná opatření a výbor o nich následně informoval. Výbor může také vydat nezávazné instrukce pro práci Dvora auditorů, popřípadě navrhnout kompetentnímu ministerstvu či vládě, aby pozměnily platná pravidla. Parlamentní výbor však není oprávněn ovlivňovat program kontrolních akcí.

8. PORTUGALSKO

8.1 Postavení Účetního dvora (Tribunal de Contas)

Účetní dvůr (*Tribunal de Contas*) je v Portugalsku hlavním úřadem, který dohlíží na plnění státního rozpočtu. Základní úkoly a postavení Účetního dvora vyplývají z Ústavy Portugalska čl. 214 a ze zákona o organizaci a postupu Účetního dvora 98/97 z 26. srpna 1997. Ústava z roku 1976 zahrnuje Účetní dvůr do oblasti soudů, což mu umožňuje disponovat soudními funkcemi (podobně ve Španělsku, Francii, Itálii). Účetní dvůr předkládá každoročně své stanovisko k celkovému hospodaření státu, včetně nositelů sociálního pojištění a autonomních oblastí a označuje subjekty odpovědné za protiprávní finanční výdaje.

8.2 Zprávy Účetního dvora v parlamentu

Portugalský parlament (*Parlamento*) si může od Účetního dvora vyžádat zpracování průběžných zpráv o kontrole státního rozpočtu v průběhu roku a případně další vysvětlení důležitá pro hodnocení státního rozpočtu a zprávy o Státním závěrečném účtu. Parlament může také požádat Účetní dvůr, aby provedl kontrolu u jiných veřejnoprávních a soukromoprávních orgánů a institucí, u kterých mu to zákon umožňuje.

Parlamentní výbory se věnují zprávám podle jejich pole působnosti. Výbor pro plnění rozpočtu parlamentu má však v tomto procesu zvláštní postavení a podílí se na projednávání většiny zpráv Účetního dvora. Zprávy dvora jsou běžně projednávány ve více výborech. Výbory si na základě předloženého seznamu Dvora auditorů vyberou, které zprávy chtějí projednat a určí si svého zpravodaje. O zprávách Účetního dvora se vedou ve výborech jednání, na závěr se o nich však nehlasuje.

ZÁVĚREM

Nejvyšší kontrolní instituce mají v demokratických systémech nezastupitelnou úlohu a jejich činnost spočívá zejména v kontrole hospodaření exekutivy a subjektů, které nakládají s veřejným majetkem a veřejnými zdroji. Postavení, organizace a pravomoci jednotlivých kontrolních institucí se liší zejména v závislosti na právním a politickém systému země. Německý a nizozemský kontrolní úřad představují model „kolegiálního úřadu“, kontrolní instituce ve Finsku a Švédsku prezentují „skandinávský model“ se silným napojením auditorů na parlamenty, Spojené království je ukázkou modelu kontrolního úřadu vedeného generálním auditorem (Dánsko, Irsko, USA) a v neposlední řadě v Portugalsku (podobně také ve Francii, Itálii, Španělsku) Účetní dvůr disponuje soudními funkcemi. Postavení a pravomoci parlamentů a jejich výborů při projednávání zpráv nejvyšších kontrolních institucí o kontrole hospodaření vlády a jiných orgánů s veřejnými zdroji do značné míry souvisejí s postavením parlamentů v ústavněprávním systému jednotlivých zemí.

LITERATURA

Algemene Rekenkamer. (Court of Audit). <http://www.rekenkamer.nl/9282200/v/index.htm>

Court of Auditors of Portugal. <http://www.tcontas.pt/en/english.shtm>

Court of Audit of the Republic of Slovenia. <http://www.rs-rs.si/rsrs/rsrseng.nsf>

House of Representatives of the States General of the Netherlands. Rules of Procedure.

<http://www.houseofrepresentatives.nl/procedures/index.jsp>

INTOSAI. http://www.intosai.org/Level1/1_defaue.html

Klokočka V., Wagnerová E., Ústavy států Evropské unie 1. díl. 2. vydání, Praha, Linde Praha 2004.

Organizational and Procedural Law of the Court of Auditors – No. 98/97 26. August 1997. (Zákon o organizaci a postupech Účetního dvora č. 98/97 z 26. srpna 1997).

Riksrevisionen. State Audit Office in Sweden. Supreme Chamber of Control in Poland.

<http://www.nik.gov.pl/english/english.html>

Spolkový účetní dvůr. Bundesrechnungshof. <http://www.bundesrechnungshof.de/1024.html>

UK National Audit Office. <http://www.nao.org.uk/>

State Audit Office – Finland. http://www.vtv.fi/index.phtml?menu_id=1&lang=3

<http://www.riksrevisionen.se/templates/Page.aspx?id=2128>

Relations between Supreme Audit Institutions and Parliamentary Committees. Sigma Papers No. 33, OECD 2002.

Voleník, L., Postavení nejvyšších kontrolních institucí v zahraničí, Integrace 2002.

<http://www.integrace.cz/integrace/clanek.asp?id=450>